

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 9Csp/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120260173
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:6120260173.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 zastúpený Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: C. A., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXX, XXX XX H. zastúpený X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, XXX XX H. o zaplatenie sumy 3.134,48 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu o zaplatenie 3.134,48 eur s príslušenstvom zamietá.

II. Súd žalovanému vo vzťahu k žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške týchto trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na upomínacom súde dňa X.X.XXXX navrhoval súdu vydať platobný rozkaz, ktorým žalovaného zaviazal zaplatiť mu 3.134,48 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.930,00 eur od XX.X.XXXX do zaplatenia a zaviazal ho na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa XX.X.XXXX medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a. s., IČO: 00 151 653 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa XX.X.XXXX Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo VOP. Podľa žalobcu zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa X.X.XXXX vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu XX.X.XXXX, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 3.134,48 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.930,00 eur, z riadneho úroku vo výške 982,94 eur, z úroku z omeškania vo výške 166,80 eur a z

poplatkov vo výške 54,74 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa nevykonal žiadnu úhradu. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 3.134,48 eur a pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 1.930,00 eur, z riadneho úroku vo výške 982,94 eur, z úroku z omeškania vo výške 166,80 eur a z poplatkov vo výške 54,74 eur. V tomto konaní si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. počnúc dňom XX.X.XXXX t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil listiny - Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa XX.X.XXXX s prílohou, Zmluvu o splátkovom úvere zo dňa XX.X.XXXX, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX, Informácia o RPMN zo dňa XX.X.XXXX, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa X.X.XXXX s doručenkou, Všeobecné obchodné podmienky účinných od X.X.XXXX, Produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery účinných od X.X.XXXX, Sadzobník poplatkov, časť A pre fyzické osoby účinných od dňa X.X.XXXX, Výzvu zo dňa XX.X.XXXX, Výzvu zo dňa XX.XX.XXXX, Tabuľku s prehľadom vkladov a výberov, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa XX.X.XXXX, Pokus o zmier zo dňa XX.X.XXXX s podacím hárkom.

4. Dňa X.X.XXXX upomínací súd vydal platobný rozkaz sp. zn. XXUp/XXX/XXXX, ktorým bolo návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovené. Proti platobnému rozkazu podal odpor žalovaný. V odpore žalovaný uviedol, že nárok žalobcu je premlčaný. Žalovaný nepoprel, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril Zmluvu o splátkovom úvere (Spotrebiteľský úver) č. XXXXXXXXXXXX dodávateľom služby Slovenská sporiteľňa a.s., na základe ktorej mu bol poskytnutý spotrebný úver na čokoľvek v sume 2000,- eur a tento sa zaviazal splácať v mesačných splátkach 46,69 eur k 12. dňu v mesiaci, a to v 72 splátkach, pričom prvá splátka mala byť realizovaná XX.XX.XXXX a posledná dňa XX.XX.XXXX. Podľa žalovaného jeho dlh sa stal zročným už nezaplatením prvej splátky a to najneskôr XX.XX.XXXX. Ďalej poukázal na zaužívanú rozhodovaciu prax, z ktorej vyplýva, že sa jedná o spotrebiteľský spor, pri ktorom sa uplatňuje všeobecná trojročná premlčacia doba a z rozhodnutí súdov je zrejme, že plynutie premlčacej doby začína plynúť v deň zročnosti úveru, teda odo dňa splatnosti nesplatennej splátky, v tomto prípade najneskôr XX.XX.XXXX, a keďže žalobca si uplatnil svoje právo XX.XX.XXXX, učinil tak po uplynutí premlčacej doby, a to XX.XX.XXXX. Žalovaný dal do pozornosti súdu rozhodnutia súdov: XXCo/XX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX a XCo/XX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX a XXCsp/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný navrhol súdu, aby žalobu zamietol.

5. Žalobca na výzvu upomínacieho súdu navrhol pokračovanie v konaní n a príslušnom súde na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“). K odporu žalovaného poukázal na ust. § 101, § 565, § 103 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a na rozhodnutia KS v Trenčíne zo dňa 12.4.2017 sp. zn. 17Co/228/2016, KS v Bratislave zo dňa 25.5.2020 sp. zn. 15CoCsp/13/2020, pričom dodal, že v tomto prípade došlo k vyhláseniu splatnosti pohľadávky podaním zo dňa XX.XX.XXXX a je nutné považovať splátku splatnú dňa XX.XX.XXXX ako splátku predchádzajúcu zročnosti celého dlhu a teda od tejto splátky začína plynúť premlčacia doba. Trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva teda by podľa žalobcu uplynula dňa XX.XX.XXXX, preto nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania uplatnený žalobou nemožno považovať za premlčaný.

6. Súd doručoval žalovanému podľa ust. § 167 ods. 4 CSP vyjadrenie žalobcu k podanému odporu. Žalovaný zotrval na námietke premlčania, pričom zdôraznil, že právny predchodca žalobcu upozornil listom žalovaného o práve veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky až XX.X.XXXX a dňa X.X.XXXX vyhlásil mimoriadnu splatnosť predmetnej pohľadávky, čo predstavovalo 17 mesiacov po tom, kedy sa právo mohlo uplatniť prvýkrát. Žalobca tak podľa žalovaného podal žalobu na súd dňa X.X.XXXX, čo predstavuje 1328 dní, 3,63 roka a aj keby zobral v úvahu, že beh premlčacej doby mohol začať plynúť až po troch mesiacoch odo dňa nezaplatenej pohľadávky, kedy sa pohľadávky stala celá zročná, t. j. XX.X.XXXX, stále do žalobcovho podania na súd ubehlo 1238 dní, čo predstavuje 3,4 roka. Tiež žalovaný poukázal na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

7. Na výzvu súdu k splneniu podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca uviedol, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa

žalobcu bolo preukázané omeškania žalovaného nepretržite dlhšie ako 90 dní a tiež bolo preukázané, že bol opakovanne vyzývaný na úhradu omeškaných splátok a to dňa výzvou zo dňa XX.X.XXXX, výzvou zo dňa XX.X.XXXX, výzvou označenou ako Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa X.X.XXXX. Podľa žalobcu, pri doručovaní písomností žalovanému sa aplikuje teória dôjdenia, teda nevyžaduje sa skutočné doručenie a prevzatie písomností, ale Občiansky zákonník predpokladá, že prejav vôle dôjde adresátov, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície. Svoju aktívnu vecnú legitimáciu žalobca preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky, pričom sa neskúma existencia a ani platnosť zmluvy o postúpení.

Ďalej žalobca poukázal na ust. § 89 ods. 1 zákona o bankách, z ktorého zdôraznil, že banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis vyslovene nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. V tomto smere poukázal na bod 12.4 Všeobecných obchodných podmienok. Žalobca ďalej uviedol, že s poukazom na § 89 ods. 1 zákona o bankách si zmluvné strany dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvnú stranu dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy, a teda konštatuje, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, s ktorým záverom sa stotožnil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 11Co/11/2015, zo dňa 25.08.2016, v rozhodnutí sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, v rozhodnutí sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016. Podľa žalobcu predmetné ustanovenie nespôsobuje nevyvážené postavenie zmluvných strán, nakoľko predmetné ustanovenie je v súlade s ustanovením § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

K zosplatneniu žalobca dodal, že jeho právny predchodca v posudzovanom prípade využil svoje právo zosplatniť pohľadávku a podaním zo dňa XX.XX.XXXX upozornil žalovaného, že si toto právo uplatňuje. Zároveň žalovaného týmto podaním vyzval v lehote 15 dní k dobrovoľnej úhrade pohľadávky, t. j. k zosplatneniu úveru prišlo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu toto svoje právo využil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre nesplnenie splátky, ktorá využitiu tohto práva predchádzala podobu 3 mesiacov.

8. Súd nariadil na prejednávania veci pojednávanie na deň XX.X.XXXX. Žalobca trval na všetkých doterajších vyjadreniach, ako aj na podanej žalobe. Žalovaný trval na tom, že nárok žalobcu je premlčaný.

9. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami, taktiež s vyjadreniami žalobcu a žalovaného, ako aj s ostatnými listinami predloženými stranami sporu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

10. Pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a. s. ako banka a žalovaný ako dlžník uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa XX.X.XXXX. Touto zmluvou sa banka zaviazal poskytnúť dlžníkovi splátkový úver a dlžník sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky, a to za podmienok dohodnutých v zmluve.

11. Podľa čl. I. ods. 1 zmluvy základné údaje o splátkovom úvere sú:

- výška úveru: 2.000,- eur
- druh úveru: spotrebný úver na čokoľvek
- typ a výška úrokovej sadzby: fixná do splatnosti 18,90% ročne
- úroková sadzba po zľave: 16,90 % v deň uzatvorenia zmluvy
- spôsob poskytnutia úveru: jednorazovo
- výška splátky a splatnosť: 46,69 eur mesačne, k 12. dňu v kalendárnom mesiaci
- splatnosť prvej splátky: XX.X.XXXX
- splatnosť úrokov a poplatkov: mesačne, ku dňu splátky v kalendárnom mesiaci
- počet splátok: 72
- konečná splatnosť úveru XX.X.XXXX
- RPMN: 20,17 %
- priemerná hodnota RPMN 15,19 %
- celková čiastka spojená s úverom: 3.360,59 eur

Ďalej sú tu uvedené predpoklady pre výpočet RPMN nasledovne: Úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške. Dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v zmluve. Dohodnutý typ a výška úrokovej sadzby platí za predpokladu, že dlžník počas celého obdobia trvania úverového vzťahu spĺňa podmienky pre poskytnutie zľavy z úrokovej sadzby uvedené vo zverejnení.

12. Podľa čl. II ods. 6 tejto zmluvy, ak dlžník pohľadávku banky nespláca riadne a včas, môže banka požadovať najmä zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky a poskytnúť tieto informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií.

13. Podľa čl. II ods. 16 tejto zmluvy, zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s úverom.

14. Podľa čl. III. ods. 1 tejto zmluvy, súčasťou zmluvy sú (a) Všeobecné obchodné podmienky s účinnosťou od 1.1.2015, (b) Produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery s účinnosťou od 1.1.2015, (c) Sadzobník a (d) podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa bankový produkt poskytuje. Podľa ďalšieho odseku tohto článku sú prístupne na obchodnom mieste a na webovom sídle.

15. Podľa bodu 6.3.Všeobecných obchodných podmienok vydaných právnym predchodcom žalobcu účinných od 1.1.2015 (ďalej len ako „VOP“) písomnosť doručovaná poštou je doručená tretí deň po jej odoslaní, v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj keď klient zmarí doručenie zásielky alebo sa o doručení zásielky nedozvedel. Banka zasiela písomnosti spravidla vo forme obyčajnej listovej zásielky.

Podľa bodu 12.4.VOP klient súhlasí, že banka môže akékoľvek svoje pohľadávky voči klientovi postúpiť.

16. Výzvou zo dňa XX.X.XXXX pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 234,77 eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy.

17. Výzvou zo XX.X.XXXX pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 863,50 eur a upovedomil ho o tom, že ak pohľadávku neuhradí v lehote 15 dní, tak banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stane splatnou v celom rozsahu. Podľa podacieho hárka výzva bola doručovaná žalovanému poštou ako doporučená zásielka.

18. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa X.X.XXXX pôvodný veriteľ upovedomil žalovaného o tom, že ku dňu XX.X.XXXX vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky vo výške 2.675,57 eur do 15 dní. Oznámenie žalovaný prevzal dňa X.X.XXXX. Zásielka sa vrátila právnenmu predchodcovi ako neprevzatá v odbernej lehote dňa XX.X.XXXX.

19. Výzvou zo dňa XX.XX.XXXX pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že výška jeho dlhu je 3.002,25 eur, a vyzval ho na jeho zaplatenie. Tiež žalovanému oznámil, že v prípade ak dlžná suma uhradená nebude, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe.

20. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa XX.X.XXXX a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s., IČO: 00 151 653, postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok na žalobcu bola postúpená pohľadávka zo spotrebného úveru zo dňa XX.X.XXXX, č. ú. XXXXXXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.000,- eur, ktorého splatnosť bola dňa XX.X.XXXX. Dlž žalovaného ku dňu postúpenia pohľadávky bol vyčíslený na sumu 3.134,48 eur.

21. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa XX.X.XXXX pôvodný veriteľ oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX na žalobcu.

22. Pokusom o zmier zo dňa XX.X.XXXX žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 3.535,25 eur pozostávajúcej z neuhradeného úveru, zákonného / zmluvného úroku, riadneho úroku, úroku z omeškania, zmluvného úroku, nákladov klienta a nákladov právneho zastúpenia. Žalobca tiež žalovaného upozornil, že v prípade, ak dlh neuhradí, bude nútený pristúpiť k uplatneniu predmetnej pohľadávky na príslušnom súde spolu s úrokom z omeškania, trovami súdneho konania a trovami

právneho zastúpenia, čím môžu žalovanému vzniknúť zbytočné náklady. Pokus o zmier bol žalovanému doručovaný poštou doporučenou zásielkou druhej triedy.

Právny stav

23. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ) účinného od 28.12.1992 touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ účinného od 1.1.1992 zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ účinného od 1.1.1992 ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

24. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinného od 21.3.2016 do 31.12.2016 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.12.2011 na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) účinného od 11.6.2010 zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.1.2017 (účinný v čase postúpenia ku dňu 22.3.2019) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné

dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného od 1.11.2008 spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.3.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 a ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 13.6.2014 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 23.12.2015, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

27. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len ako „zákon o bankách“) účinného od 1.8.2014 banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa ust. § 89 ods. 1 zákona o bankách účinného od 10.6.2013 (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere) banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytovanie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladanie podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie inej komunikácie s

bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku; týmto nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojim klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách účinný od 1.1.2017 (účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Posúdenie veci súdom

28. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ - banka a žalovaný ako spotrebiteľ, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť aj podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

29. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

30. Na základe vykonaného dokazovania má teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa zaviazal splatiť tento úver v 72 mesačných splátkach vo výške 46,69 eur s termínom konečnej splatnosti úveru ku dňu XX.X.XXXX. Keďže žalovaný si neplnil svoju povinnosť splácať splátky riadne a včas, právny predchodca pristúpil k

predčasnému zosplatneniu úveru a následne právny predchodca žalobcu pohľadávku voči žalovanému postúpil zmluvou ku dňu XX.X.XXXX na žalobcu.

31. Vzhľadom postúpenie pohľadávky súd v prvom rade skúmal, či v konaní je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

32. Pre platné postúpenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa vyžaduje splnenie viacerých zákonných podmienok a to jednak podľa ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednak tiež podľa § 92 ods. 8 o bankách, keďže právny predchodca žalobcu je bankou podľa zákona o bankách. V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už

(1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej

(2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve

(3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019).

33. Ďalej ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch tiež predpokladá, že sa postupuje splatná pohľadávka a to buď po termíne konečnej splatnosti alebo v prípade, ak sa stala splatnou pred týmto termínom splatnosti. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že konečná splatnosť je dňa XX.X.XXXX a teda v prejednávanom prípade prichádza do úvahy, že sa pohľadávky stala splatnou pred týmto termínom splatnosti.

34. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru sú upravené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka zase stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Z článku II. bodu 6 zmluvy o splátkovom úvere vyplýva takáto dohoda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným upravujúca možnosť veriteľa žiadať celý dlh naraz

35. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dopĺňa ďalšie zákonné podmienky umožňujúce právo veriteľa žiadať od dlžníka - spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky. Právo na jednorazové splatenie pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Keďže ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má predstavovať výhodnejší právny režim pre spotrebiteľa oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako 3 mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, aby veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace.

36. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr, táto je upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

37. Ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jasne upravuje postup veriteľa, ktorý pre účinné zosplatenie dlhu musí byť dodržaný:

- 1) dohoda strán zmluvného vzťahu o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky,
- 2) omeškania so splátkou po dobu troch mesiacov,
- 3) upozornenie na uplatnenie práva na zosplatenie v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uplatnením (pričom v čase upozornenia na takúto možnosť nemusí byť ešte dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace, čiže veriteľ môže upozorniť dlžníka na uplatnenie svojho práva aj skôr),
- 4) uplatnenie práva najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Môže sa javiť, že úprava zákonodarcom je prísna, avšak tá je určená najmä na ochranu spotrebiteľa, ktorý je vo všeobecnosti považovaný ako slabšia zmluvná strana, a na to, aby veriteľ bol pri uplatňovaní svojich práv obozretný a včasný, ak má v úmysle v dôsledku omeškania spotrebiteľa dosiahnuť zosplatenie celého dlhu a zároveň takto zosplatený dlh úspešne vymôcť v súdnom konaní. Ochrana spotrebiteľa v týchto ustanoveniach je upravená aj preto, aby v prípade, ak veriteľ nedodrží stanovené podmienky pre podanie žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky, spotrebiteľ nestratil výhodu splátok. V zmysle cieľov smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu.

38. V danom prípade prvá splátka bola splatná dňa XX.X.XXXX. Úhrady žalovaného boli dňa XX.X.XXXX vo výške 5,96 eur, dňa XX.X.XXXX vo výške 40,73 eur, dňa XX.X.XXXX vo výške 2,75 eur, dňa XX.X.XXXX vo výške 43,94 eur, dňa XX.X.XXXX vo výške 1,99 eur a dňa XX.X.XXXX vo výške 70,00 eur.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný sa dostal do omeškania už s úhradou prvej splátky splatnej dňa XX.X.XXXX, ktorá však bola uhradená platbami zo dňa XX.X.XXXX a XX.X.XXXX vo výške 46,96 eur. Ďalšia splátka splatná XX.X.XXXX bola zaplatená úhradami zo dňa XX.X.XXXX a XX.X.XXXX vo výške 46,96 eur. Následne splátka splatná XX.X.XXXX bola uhradená čiastočne platbou zo dňa XX.X.XXXX vo výške 1,099 eur. Právny predchodca žalobcu výzvou zo dňa XX.X.XXXX vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky s príslušenstvom vo výške 234,77 eur ku dňu XX.XX.XXXX v lehote 15 dní od jej doručenia, avšak súd nemal za preukázané, že by sa táto výzva dostala do dispozičnej sféry žalovaného a tiež túto výzvu nie je možné považovať za výzvu podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže v tejto výzve nedošlo zo strany právneho predchodcu k upozorneniu na možnosť zosplatenia. Je teda zrejmé, že žalovaný bol v omeškaní so splátkou splatnou od XX.X.XXXX, a od omeškania s touto splátkou sa mohol právny predchodca žalobcu rozhodnúť, či si svoje právo požadovať zaplatenie celého dlhu od žalovaného uplatní alebo nie.

39. Súd mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu výzvou zo dňa XX.X.XXXX doručovanou žalovanému poštovou doporučenou zásielkou žiadal žalovaného uhradiť pohľadávku vo výške 863,50 eur a vyslovene žalovaného upozornil, že ak nedôjde k úhrade, bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom. Je teda zrejmé, že žalovaný bol v omeškaní so splácaním splátok splatných od XX.X.XXXX do XX.X.XXXX, čo je 17 splátok. K XX.X.XXXX vyhlásil právny predchodca mimoriadnu splatnosť, čo žalovanému oznámil listom zo dňa X.X.XXXX doručený žalovanému X.X.XXXX. Podľa názoru súdu Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je jednostranný, adresovaný právny úkon, ktorým právny predchodca žalobcu - banka jasne, určite a zrozumiteľne vykonal svoje právo voči žalovanému ako spotrebiteľovi a vyzval ho na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 15 dní.

40. Podľa názoru súdu právny predchodca žalobcu pri zosplatnení postupoval v súlade s ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Až pre splátku splatnú dňa XX.XX.XXXX boli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie:

- možnosť zosplatnenia dohodnutá priamo v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru,
- žalovaný bol v omeškaní s jej úhradou,
- ku dňu zosplatnenia (XX.X.XXXX) bol v omeškaní s jej úhradou viac ako tri mesiace,
- žalovaný bol upozornený na možnosť, že veriteľ bude žiadať vrátenie celej poskytnutej výšky úveru (výzva zo dňa XX.X.XXXX)
- pričom bol tak upozornený najmenej 15 dní pred zosplatnením, a
- veriteľ (banka) vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu XX.X.XXXX, teda do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky od splátky, pre ktorú veriteľ úver zosplatnil (splátka splatná XX.XX.XXXX + 3 mesiace omeškania = XX.X.XXXX => nasledujúca splátka XX.X.XXXX).

41. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, keďže bol toho názoru, že premlčacia doba začala plynúť už nezaplatením prvej splátky a to najneskôr XX.X.XXXX. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Občiansky zákonník rozlišuje začiatok plynutia premlčacej doby v prípade plnenia v splátkach, kedy začína premlčacia doba plynúť odo dňa ich splatnosti a tiež v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, kedy začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní 3 mesiace, tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namiesto, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje (pozri Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018)

42. Keďže v danom prípade len pre splátku splatnú dňa XX.XX.XXXX boli splnené všetky podmienky pre vyhlásenie zosplatnenia spotrebiteľského úveru, premlčacia doba zosplatneného dlhu plynie od nasledujúceho dňa a uplynula by ku dňu XX.XX.XXXX. Keďže však právny predchodca žalobcu využil svoje právo zosplatniť spotrebiteľský úver až po uplynutí 18 mesiacov od prvého omeškania žalovaného, splátky splatné dňa XX.X.XXXX až XX.X.XXXX, keďže pre nich plynie premlčacia doba samostatne, sú premlčané.

43. Vzhľadom na uvedené podmienka postúpenia, aby bola postúpená splatná pohľadávka bola zo strany právneho predchodcu žalobcu splnená. Ďalšími zákonnými podmienkami pre platné postúpenie bankovej pohľadávky sú písomná výzva banky a skutočnosť nepretržitého omeškania dlžníka po dobu 90 dní podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

44. V tomto smere žalobca poukázal, že nie je potrebné dodržať postup podľa tohto ustanovenia zákona o bankách, keďže právny predchodca žalobcu a žalovaný sa v bode 12.4. VOP v súlade s ust. § 89 ods. 1 bankách dohodli na tom, že banka môže akékoľvek svoje pohľadávky voči klientovi postúpiť. Ust. § 89 ods. 1 o bankách dovoľuje banke a jej klientovi zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchýliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu.

45. Súd nepopiera možnosť banky a klienta upraviť si vzájomné práva odchylné od zákona, ale v tomto prípade zákon predpokladá takúto úpravu vo forme zmluvy, ktorá predstavuje zhodný konsenzus jej účastníkov. Z predloženej zmluvy o splátkovom úvere však takýto konsenzus nevyplýva, a súhlas klienta s postúpením akejkoľvek pohľadávky je upravený len vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré ani len nie sú podpísané žalovaným. Len odkaz v spotrebiteľskej zmluve na záväznosť všeobecných obchodných podmienok ako neoddeliteľnej súčasť zmluvy o plátkovom úvere nemôže podľa názoru

súdu postačovať, keďže k odchyľnej úprave práv a povinností má dôjsť dohodu zmluvných strán. Súd pochybuje, že by žalovaný mal možnosť zasiahnuť do znenia všeobecných obchodných podmienok. Súd je tiež toho názoru, že všeobecné obchodné podmienky v prípade spotrebiteľských záväzkov môžu obsahovať výhradne vedľajšie dojednania a iné dojednania a nie nárokové normy, či neprijateľné zmluvné podmienky a zároveň musia rešpektovať kogentné normy úpravy ochrany práv spotrebiteľa. Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Zakomponovaním takéhoto súhlasu klienta s postúpením akejkoľvek pohľadávky banky do všeobecných obchodných podmienok zhoršuje zmluvné postavenie spotrebiteľa a obchádza ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

46. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 uviedol s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Tiež z tohto ustanovenia vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné a podmienky vyplývajúce z tohto ustanovenia sú podľa dovolacieho súdu špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti).

47. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. (pozri tiež rozhodnutia v obdobných veciach - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/11/2021 zo dňa 5.5.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/3/2021 zo dňa 18.3.2021, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/40/2020 zo dňa 28.4.2021)

48. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že postupca nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Na výzvu súdu k splneniu podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca poukázal na listiny - výzvu zo dňa XX.X.XXXX, výzvu zo dňa XX.X.XXXX sa na výzvu označenú ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa X.X.XXXX. Výzvami zo dňa XX.X.XXXX a zo dňa XX.X.XXXX právny predchodca žalobcu vyzýva na úhradu už splatných pohľadávok banky, ale nie celého zosplateného dlhu. Podľa názoru súdu touto výzvou podľa zákona o bankách nemôže byť ani písomnosť zo dňa X.X.XXXX predložená žalobcom a označená ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka -právny predchodca žalobcu nevyzýva žalovaného k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. V písomnosti zo dňa 1.3.2018 sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t. j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13.5.2021)

49. Žalobca spolu so žalobou predložil výzvu právneho predchodcu žalobcu zo dňa XX.XX.XXXX, avšak už v samotnom vyjadrení na výzvu súdu k splneniu podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách túto výzvu nepredložil, a ani na ňu neodkázal. Súd teda konštatuje, že žalobca v konaní nepreukázal, že písomná výzva (banky) po tom, čo bol žalovaný nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok, bola zo strany pôvodného veriteľa odoslaná, teda že sa dostala, resp. sa mohla dostať do dispozičnej sféry žalovaného.

50. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškania s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

K trovám konania

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

53. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 3.134,48 eur s príslušenstvom. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech žalobcu v konaní je 0,00 % a úspech žalovaného je 100%, preto mu súd voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v uvedenom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.